

§ 1 Anmälan om kompletteringsval

Förste vice talmannen meddelade att Sverigedemokraternas riksdagsgrupp anmält Sara-Lena Bjälkö som suppleant i trafikutskottet.

Förste vice talmannen förklarade vald till

suppleant i trafikutskottet

Sara-Lena Bjälkö (SD)

§ 2 Anmälan om faktapromemoria

Förste vice talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2015/16:FPM87 Att genomföra den europeiska säkerhetsagendan mot terrorism och bana väg för en säkerhetsunion *KOM(2016) 230* till justitieutskottet

§ 3 Anmälan om granskningsrapport

Förste vice talmannen anmälde att följande granskningsrapport hade kommit in från Riksrevisionen och överlämnats till försvarsutskottet:
RiR 2016:8 Informationssäkerhetsarbete på nio myndigheter

§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2015/16:176 till konstitutionsutskottet

2015/16:185 till miljö- och jordbruksutskottet

Redogörelse

2015/16:RR5 till finansutskottet

*Svar på
interpellationer*

§ 5 Svar på interpellation 2015/16:598 om översyn av Samhall

Anf. 1 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Herr talman! Christian Holm Barenfeld har frågat mig vilken inriktning jag anser att en översyn av Samhall ska ha och vad en sådan översyn skulle bestå av.

Jag har nyligen svarat på liknande frågor i interpellationen den 26 april av Ali Esbati 2015/16:532 om Samhalls utveckling. Mitt svar är som tidigare att Samhalls uppdrag är att skapa utvecklande jobb för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Det är Arbetsförmedlingen som anvisar personer till Samhall vid en anställning. En sådan anställning kan ske för personer som inte kan få ett annat arbete än skyddat arbete samt vilkas behov inte kan tillgodoses genom andra insatser.

Sysselsättningsgraden bland dem som har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga är betydligt lägre än för övriga i befolkningen, och antalet arbetslösa med funktionsnedsättning som finns hos Arbetsförmedlingen är fortfarande på mycket höga nivåer. Många har också mycket långa arbetslöshetstider. Vi behöver få mer kunskap om processen från det att Arbetsförmedlingen bedömer att en person har en funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga till vilka som faktiskt anvisas och erbjuds anställning i Samhall. Jag kommer att ta initiativ för att säkra kunskap i denna fråga. Samhall ska erbjuda trygga och utvecklande arbeten över hela landet.

Anf. 2 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Herr talman! Tack, arbetsmarknadsministern, för svaret på min interpellation! Jag ställde interpellationen för att den rör viktiga frågor. Det är frågan om möjligheten till arbete för personer med funktionsnedsättning.

Arbetsmarknadsministern återkommer ofta till den positiva utvecklingen på svensk arbetsmarknad. Det stämmer och är glädjande. Det gläder nog oss alla att Sverige nu befinner sig i en högkonjunktur där jobben blir fler.

Men även om det går bra på vissa delar i Sverige givet den högkonjunktur vi har finns det många som det inte går lika bra för. Det är de som står längst ifrån arbetsmarknaden. Det är de som har särskilt svårt att få arbete. De har fortfarande svårt att få det och i vissa lägen än svårare.

En varning som har kommit är just om Samhall, det statliga bolag som har som huvudsyfte att bland annat ge jobb till personer med funktionsnedsättning. Det gäller i synnerhet personer med den typ av funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Personer med funktionshinder

räknas enligt Arbetsförmedlingen som en särskilt utsatt grupp på arbetsmarknaden.

Nyligen presenterades i medierna en granskning av Samhall som gjordes av Svenska Dagbladet där man, rätt eller fel, anklagade Samhall för gallra bort dem som är mest funktionsnedsatta genom att det vill nå vissa ekonomiska mål som är uppsatta. Kritikerna menar att Samhall på det sättet anställer färre av dem som är mest utsatta och att det bland annat undviker att anställa personer med utvecklingsstörning. Samhall uppges dessutom ha hamnat i en situation där det inte vill hantera svårplacerade personer och personer som Samhall på många sätt i själva verket skapades för att hjälpa. Sedan vet vi att företaget har utvecklats, och även det på uppdrag.

Arbetsmarknadsministern och regeringen försöker presentera bilden av en klart förbättrad arbetsmarknad. Men man glömmet ofta bort dem som inte omfattas. För de funktionshindrade har det inte blivit så mycket lättare.

I denna diskussion är det självklart också viktigt att tillägga och förtydliga vad som är Samhalls uppdrag. Är det meningen att det ska anställa alla grupper av dem som har funktionshinder? Är det meningen att det ska anställa dem som med de allra kraftigaste funktionshindren, etcetera?

På mediernas kritik har arbetsmarknadsministern svarat. Man kunde i Svenska Dagbladet den 4 april läsa att ministern ska göra en översyn av Samhall och eventuellt därtill ta hjälp av Statskontoret. Det är därför jag ställde interpellationen. Det vore intressant att veta vilken inriktning som arbetsmarknadsministern anser att en översyn av Samhall ska ha och vad en sådan översyn skulle bestå av.

De som kommer till Samhall är inte valda av Samhall, om jag förstår det rätt. Det är Arbetsförmedlingen som gör selekteringen av de personer som Samhall ska anställa. I det läget kanske det snarare bör vara en utvärdering av Arbetsförmedlingens metoder. Jag ber att få återkomma i mitt nästa inlägg när jag har fått lite förtydliganden från arbetsmarknadsministern.

Anf. 3 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Herr talman! Det är helt riktigt att gruppen personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga har en förvånande stabil alltför låg sysselsättningsgrad. Det syns nästan ingen skillnad alls beroende på konjunktur för den gruppen. Det är naturligtvis väldigt allvarligt.

Min bedömning är att i ett läge som vi nu har med en väldigt stark utveckling på arbetsmarknaden borde vi också kunna se till att personer med funktionsnedsättning får en starkare ställning på arbetsmarknaden. Det är nu ett av uppdragen till Arbetsförmedlingen. Det gäller inte minst unga med funktionsnedsättning inom ramen för 90-dagarsgarantin och att säkerställa att alla unga kommer ut på arbetsmarknaden.

Jag delar den oro som Christian Holm Barenfeld ger uttryck för. Vi har en grupp som inte tycks få draghjälp av en god konjunktur på arbetsmarknaden. Därför krävs det också särskilda insatser.

När det gäller Samhall håller jag inte med om den bild som Christian Holm Barenfeld här målar upp. Jag kanske missuppfattade det, men som jag uppfattade sa Holm Barenfeld att Samhall inte vill anställa personer

Prot. 2015/16:113

27 maj

Svar på
interpellationer

som står mycket långt från arbetsmarknaden eller har svåra eller komplexa funktionsnedsättningar. Det var någonting med den inriktningen.

Jag delar inte den bilden, men jag vill säkerställa att det är de personerna man anställer på Samhall eftersom det är uppdraget. Uppdraget för Samhall är att vara en möjlighet för de personer som inte kan få jobb på något annat sätt, till exempel via lönebidrag eller genom att på andra sätt komma in på den reguljära arbetsmarknaden. Jag vill säkerställa att det verkligen är så det fungerar, för det är avsikten.

Man kan konstatera att Funkautredningen, som tillsattes och arbetade under den gamla regeringen och leddes av Cristina Husmark Pehrsson, lade fram många förslag inom området för personer med funktionsnedsättning och deras möjligheter att komma in på arbetsmarknaden. Många av de förslagen har vi genomfört, och andra är vi på gång att genomföra.

Man kan också konstatera att den utredningen inte utredde Samhall. Det betyder att vi behöver se över en del av funktionen när det gäller vilka som Samhall arbetar med och hur det går för dem.

En särskild sak som jag vill titta på är de utvecklingsanställningar som Samhall har jobbat med under en kortare tid, se hur det har gått för den gruppen och hur man arbetar på det. Det är ett nytt uppdrag som Samhall har fått som är lite annorlunda än kärnuppdraget. Det handlar inte om att alla andra möjligheter är uttömda när man får en utvecklingsanställning, men det är också en tidsbegränsad anställning.

Anf. 4 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Herr talman! Det är väl bäst att jag förtydligar så att det kommer till protokollet. När jag ställde mina frågor var det med hänvisning till den kritik som framkommit i medier, i det här fallet SvD:s granskning. Vi vet alla att det inte nödvändigtvis är så att alla mediala granskningar per automatik har hundra procent rätt. Det var inte i det läget mina egna ord och mina egna iakttagelser, utan det var utifrån den kritik som framkommit.

Jag håller med arbetsmarknadsministern om att det i Funkautredningen finns och fanns många bra förslag. Några är genomförda, men ett antal är det inte. Jag hoppas att de kan bli genomförda, för jag tror att de skulle ha bra verkan.

Utredningen togs fram av Cristina Husmark Pehrsson, som då var socialförsäkringsminister. Den belyste många viktiga områden, men vi behöver säkert belysa ännu fler.

Samhall anställer en lång rad människor. De har regelverk som säger vad som ska gälla, vilken ersättning som ges och hur man får säga upp. Man får inte säga upp på grund av arbetsbrist eller dumpa priser. Det är viktigt när det är ett statligt företag, och såvitt jag vet har man inte blivit fälld för det. Samhall gör givetvis många goda insatser, och det är närmast livstidsanställningar.

Det som jag tycker är intressant är utvecklingsanställningarna, som är på ett år med möjlig förlängning med ytterligare ett år. Jag har förstått att de har varit framgångsrika och att många har gått vidare från utvecklingsanställning till andra arbeten. Några har säkert gått vidare till andra arbeten inom Samhall.

Det vore intressant att höra hur ministern ser på om det i grunden inte vore rimligt att överväga att alla som kommer till Samhall börjar via en utvecklingsanställning för att se om det finns andra möjligheter. Däremot bör Samhall kunna finnas där om inga andra möjligheter finns.

När man lyssnar på arbetsmarknadsministern men också på andra företrädare för regeringen och Socialdemokraterna och därmed också LO-förbunden och facken känns det i vissa diskussioner lite som back to basics och 70- och 80-talens skyddade verkstad. Även i den interpellationsdebatt med Ali Esbati som ministern refererade till handlade det mycket om industri i stället för service och så vidare.

Vi har faktiskt ett helt annat samhälle i dag och gör andra saker. Det är kanske inte helt lyckat att man har fokus på att blicka tillbaka på hur det var förr och hur vi gjorde då. Man bör snarare hitta lösningar för att anpassa organisationen till samhället.

Vi har många som är i behov av anställningar, oavsett om det är Samhall eller olika former av lönestöd. Vi har ett antal förslag om lönestöden, som vi tycker är för många. Vi borde fokusera och snarare bara ha ett par lönestöd kvar.

Vi har alltför många unga i sysselsättningsfasen som behöver komma ut i arbete på ett eller annat sätt. Där har vi stora utmaningar. Vad är regeringens förslag för att komma vidare där, utöver att granska Samhall? På vilket sätt skulle denna granskning kunna leda till det?

Anf. 5 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA
JOHANSSON (S):

Herr talman! Jag har precis som Christian Holm Barenfeld hört mycket positivt om effekterna av utvecklingsanställningar. Det är bland annat därför jag vill ta reda på om de positiva signalerna stämmer och om det är ett bra sätt som vi bör bygga vidare på.

Innan vi tar stora och vidare steg där är det viktigt att ta reda på hur det verkligen fungerar. Det är av bakgrunderna till att jag vill ge ett uppdrag exempelvis till Statskontoret att titta på detta.

Herr talman! Jag tror inte att man vare sig kan eller bör gå bakåt, utan det handlar om att gå framåt.

När det gäller vilken typ av arbetsuppgifter och arbeten som Samhall ska arbeta med är det klart att när man har ett uppdrag att vara arbetsgivare för de personer som inte har möjlighet att få jobb någonstans, som alltså inte kan få jobb hos de arbetsgivare där man kan få anställning med till exempel lönebidrag, betyder det att det finns ett behov av olika typer av arbeten och att dessa finns över hela landet, detta för att kunna vara en arbetsgivare just för dem som står allra längst från arbetsmarknaden på grund av nedsatt arbetsförmåga och funktionsnedsättning. Det är viktigt att säkerställa att man verkligen har möjlighet att vara den sortens arbetsgivare.

Det är oerhört viktigt och även en viktig värdegrund i vårt samhälle att alla människor ska kunna bidra utifrån sin förmåga och få lön för det arbete de utför. Det kräver ibland att man har särskilda anställningar och anpassningar. Samhall är en viktig aktör för att kunna göra detta, och därför är det viktigt att det fungerar på allra bästa sätt. Jag vill säkerställa att det gör det.

Anf. 6 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Herr talman! Tack, Ylva Johansson, för svaret!

Det är bra om man blickar framåt. När jag ställde frågan om återgången och att titta bakåt gällde det bland annat ett av svaren från ministern i intervjun i Svenska Dagbladet. Där står att ministern tycker att man bör titta över vilka arbetsuppgifter som erbjuds och att många uppgifter ställer höga krav på social kompetens, vilket är en förändring. Hon refererade till att man för 20 år sedan hade en mer skyddad verksamhet. Det var en av delarna, men det var även en kombination av olika kommentarer från fackliga företrädare.

Det är bra om vi får förtydligat här att Ylva Johansson och regeringen avser att blicka framåt, inte bakåt, och utveckla verksamheten i den tid vi lever i. Även om vi möjligen har olika lösningar hoppas jag att vi på båda sidor i politiken tycker att det är viktigt att personer som står långt från arbetsmarknaden och har funktionshinder erbjuds möjligheter att komma ut på arbetsmarknaden och att vi gör vårt bästa, även om vi vill göra dessa delar på olika sätt.

Anf. 7 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Herr talman! Jag vill tacka för debatten. Jag hoppas att vi kan återkomma till den, för det är en viktig fråga. Det är oerhört viktigt för de individer vi pratar om att alla människor utifrån sin förmåga får arbeta fullt ut och få lön för sitt arbete. Där är Samhall inte den enda aktören, men en mycket viktig sådan, som vi bör värna om men också utveckla.

Jag hoppas därför att vi kan återkomma till debatten när vi har ett ännu bättre kunskapsunderlag att utgå ifrån.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 6 Svar på interpellation 2015/16:642 om beskattning av privatpersoners tjänster

Anf. 8 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Anette Åkesson har frågat mig hur jag anser att gränsdragningen för beskattningen bör se ut i framtiden för privatpersoner som utför tjänster inom områden där människor hjälper varandra.

I frågan beskrivs företeelser inom den så kallade delningsekonomin. Delningsekonomin kan förstås som transaktioner där underutnyttjade tillgångar säljs, hyrs ut, samägs eller samnyttjas. Det kan även handla om erbjudanden att utföra tjänster. Detta är i sig inget nytt, men digitaliseringen av ekonomin har ökat tillgängligheten och minskat transaktionskostnaderna.

Vidare har medborgarnas och företagens förtroende för företeelsen ökat, och volymerna har tilltagit kraftigt. Sammantaget innebär detta nya utmaningar för skattesystemen som behöver kartläggas och analyseras.

Därför gav regeringen Skatteverket i uppdrag att kartlägga och analysera hur delningsekonomin påverkar skattesystemen. En övergripande rapport delredovisades i mars 2016, och erfarenheter från kontrollverksamheten ska redovisas senast den 31 oktober 2016.

I delredovisningen konstaterar Skatteverket att skattereglerna är neutrala mellan aktörerna oavsett om de verkar inom den traditionella ekonomin eller delningsekonomin. Däremot blir reglerna komplexa, och det blir i vissa situationer svårare att förutse beskattningens konsekvenser för både utföraren och tillhandahållaren. Vidare ser Skatteverket en risk för skattefel inom delningsekonomin eftersom möjligheterna att göra effektiva kontroller kan försvåras.

Regeringen följer noga utvecklingen i delningsekonomin, och Skatteverkets samlade redovisning av uppdraget kommer att vara ett viktigt underlag i analysen av om det finns behov av regelförändringar.

Anf. 9 ANETTE ÅKESSON (M):

Herr talman! Till en början vill jag tacka finansministern för svaret. Jag tycker dock inte att det riktigt kom in på själva kärnproblemet, nämligen att vissa privata tjänster beskattas medan andra inte gör det.

Digitaliseringen möjliggör mycket riktigt ett bättre resursutnyttjande, och delningsekonomin som begrepp betecknar de områden där man lyckats produktifiera tjänster mellan privatpersoner, det vill säga göra om tjänster eller produkter på så sätt att man kan tjäna pengar på dem. Häromkvällen visades exempelvis ett reportage på nyheterna där en kvinna via en app gjorde sin toalett tillgänglig för besökare på stan mot betalning. Att man ska kunna tjäna pengar på sin toalett hade väl ingen kunnat föreställa sig för några år sen, och det är verkligen bara fantasin som sätter gränser. Delningsekonomin öppnar möjligheter för individer och företag att vara kreativa, hitta nya lösningar och tjäna pengar. Skatteverkets rapport rörande delningsekonomin är mycket intressant, och det är med spänning jag även avvaktar höstens slutrapport.

Men hur är det med de privata tjänster som enligt Skatteverket ska beskattas men inte gör det, troligen till stor del för att personerna i fråga inte ens är medvetna om att de ska beskattas? Så är det exempelvis när vi som privatpersoner byter tjänster med varandra. I dag sker det privat och i liten skala, men med nya tekniska möjligheter kan det komma att ske i väsentligt större omfattning än i dag, och någonstans går gränsen för när det blir något för lagstiftningen att ta tag i.

Uberpop är en samåknings tjänst där privatpersoner via en app erbjuder andra att åka med i deras bil mot betalning. I Sverige reagerade taxibranschen snabbt på Uberpop och pekade på de olika regelverk som finns och som inte följs. Domar har bekräftat att Uberpop bryter mot regler, förare har dömts för olaga taxitrafik, och Uberpop är inte längre tillgängligt hos oss. Man kan fråga sig vad som hade hänt om taxibranschen inte drivit på för att stoppa Uberpop.

Skatteverket har tagit fram riktlinjer för vad som gäller när man kör folk mot betalning och när man hyr ut sin privatbostad. Det finns även information om vad som gäller när man byter tjänster, men gränsdragningen är svår. Om jag hjälper finansministern att lägga om taket mot att finansministern hjälper mig att måla mitt hus, kommer vi då att följa regelverket med säkerhetsåtgärder som finns i Arbetsmiljöverkets föreskrifter

om takarbete, med förankring med livlinor och annat? Sannolikt inte. Vi kommer troligen inte ens tänka på att det är en tjänst som är skattepliktig från första kronan och inte heller se oss som en del i delningsekonomin.

Det säger samtidigt sig självt att ingen vill ge sig in på att reglera privatpersoner som hjälper varandra; det är ju något positivt med hjälpsamma människor och dessutom i princip omöjligt att följa upp och kontrollera. Men det är ändå en viktig fråga, och den kan komma att bli allt viktigare i och med att privata tjänster utförs och byts i allt större skala.

Min fråga till finansministern blir därför hur vi säkerställer att gränsdragningen hanteras lika inom alla områden där privatpersoner utför tjänster.

Anf. 10 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Jag vill också tacka för interpellationen. Detta är en intressant fråga som behöver både debatteras och analyseras mer än vad som skett hittills, i takt med att dessa företeelser växer. Precis som Anette Åkesson framhåller är detta något positivt. Det handlar om att använda befintliga resurser på ett mer effektivt sätt. Det handlar om att använda de hus, toaletter eller vad det nu kan vara, som var och en äger, på ett mer effektivt sätt. Det är i grunden något mycket positivt, och det kan naturligtvis öppna för nya former av företagande och nya entreprenörer. Här är det bara fantasin som sätter gränser för hur vi kan använda den nya tekniken för att utnyttja de befintliga resurserna på ett mer effektivt sätt än i dag.

Precis som Anette Åkesson påpekar kommer det också att leda till att man behöver ha en närmare fundering på vilka nya gränsdragningsproblem som kan uppstå i denna typ av verksamheter.

Att man byter tjänster med varandra är ju ingenting nytt. Det har ju funnits sedan lång tid tillbaka. Man hjälper varandra att flytta, Grannar eller vänner hjälps åt med att måla om huset, göra om i trädgården eller vad det nu kan vara. Detta är inget nytt. Däremot finns det en del fenomen i dag som innebär att det antal tjänster man byter med varandra ökar, och där är det viktigt att man tittar på gränsdragningsproblemen och hur man kan säkerställa att de nödvändiga regelverken följs. Vi är nog bara i början av det arbetet. Här kommer det att behöva ske nytt analysarbete.

Jag ser fram emot Skatteverkets slutrapport, som kommer i oktober. Den kommer närmare att titta på hur man kan utöva kontrollverksamhet, så att man säkerställer att det blir rätt skatteuttag i de här verksamheterna.

Anf. 11 ANETTE ÅKESSON (M):

Herr talman! Jag var en av dem som hängde på låset när Skatteverket släppte rapporten i mars, så jag ser också fram emot oktober.

Visst har det alltid funnits tjänster som man byter. Men frågan är om människor egentligen känner till att de ska beskattas enligt regelverket.

I Sverige beskattas de tjänster som privatpersoner utför. Det handlar om skatt beroende på summa, arbetsgivaravgift, deklaration för mottagaren och, om summan överstiger 999 kronor, kontrolluppgift för köparen. Digitaliseringen öppnar dock fler möjligheter för människor att hjälpa varandra inom allt fler områden. Uberpop har som fenomen betraktat väckt känslor. Hos vissa är känslorna positiva, när man kanske ser en möjlighet att tjäna några extra kronor på fritiden eller att på ett billigt sätt få en åkning hem. Hos andra är de negativa, eftersom man anser att konkurrens

inte sker på lika villkor och att helt andra krav ställs på professionella utförare än på privatpersoner.

Efter några fällande domar har Uber som sagt lagt ned sin Uberpop-tjänst, som var riktad mot just privatpersoner som erbjuder samåkning till andra privatpersoner mot betalning. En intressant situation uppstår därför när en statlig institution, Post- och telestyrelsen, finansierar framtagandet av en app för just samåkning. Visst, målgruppen är föräldrar till barn i idrottsföreningar, men det handlar i övrigt om samma sak: Privatpersoner kör andra privatpersoner mot mindre betalning. Även finansministern måste se ironin i detta. Det visar också tydligt på gränsdragningsproblematiken.

Vad kan då göras? Skatteverket återkommer som sagt med en slutrapport om delningsekonomin. Det har lanserats olika förslag för att underlätta för delningsekonomin, till exempel det förslag som framförts av Muf och Grön Ungdom och av företagen Baghitch och Flexidrive, som innebär att de första 20 000 intjänade kronorna blir skattefria och ett minskat regelkrångel. Ett alternativ skulle kunna vara att man spinner vidare på det populära avdragskonceptet med RUT och ROT och utvidgar med ytterligare begrepp, till exempel RÄT, för "rättvist".

Frågan kvarstår dock om det är tillräckligt att fokusera på delningsekonomin, eftersom det fortfarande finns en gränsdragningsproblematik när det handlar mer om hjälp eller byte av tjänster än om att tjäna pengar på en marknad och om hur man kan bli av med regelkrånglet.

Jag erkänner att jag dessutom är nyfiken på hur finansministern skulle reagera om byggbranschen eller städbranschen skulle ställa samma krav på likvärdiga villkor som taxibranschen har gjort. Jag har inte hört talas om att så skulle vara fallet, kanske på grund av att det är så vanligt att vi hjälper varandra inom dessa områden i Sverige. Frågan är kanske mer av hypotetisk natur. Men beroende på hur vi ökar regelverk och lagstiftning som rör professionella utförare på dessa områden, parallellt med att möjligheterna att hjälpa varandra privat eller byta tjänster med varandra blir allt större, kan det vara klokt att åtminstone ha funderat på det.

Googlar man på "byteshandel" lär man sig att byteshandel är relativt vanlig i flera andra länder, ofta med egna lokala valutor. Så är det inte i Sverige, även om det finns så kallade bytesringar. Anledningen till detta sägs vara just våra skatteregler.

Om regeringen nu är så positiv till delningsekonomin som man säger – och det betvivlar jag inte – varför tar man då inte alla sorters privata tjänster i beaktande och även ser till de tjänster som byts?

Anf. 12 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Jag tror att det finns stor potential i delningsekonomin, av flera skäl. Självklart tror jag att det handlar mycket om att vi kan använda våra befintliga resurser på ett mer effektivt sätt. På så sätt finns ett tydligt grönt perspektiv i delningsekonomin. Att dela på bilar i bilpooler är ett sätt att åstadkomma detta. Det finns också andra sätt att till exempel dela bilar eller använda befintliga bostäder på ett mer effektivt sätt än i dag. Det är väldigt positivt.

Skattereglerna är för det mesta tydliga. Det har också Skatteverkets delrapport kommit fram till. Däremot kan kontrollverksamheten bli svårare om det är mycket transaktioner mellan privatpersoner. Vi vet sedan tidigare att vid transaktioner mellan privatpersoner ökar risken för skattefel.

En annan aspekt är att det kanske inte alltid är tydligt för den som köper eller säljer tjänster eller delar på sina varor vilka regler det egentligen är som gäller. Här är det naturligtvis viktigt att vi kan jobba med att tydliggöra reglerna för dem som på olika sätt använder delningsekonomin.

Däremot delar jag kanske inte Anette Åkessons uppfattning att vägen framåt är att sänka eller avskaffa skatten inom delar av delningsekonomin. Men här finns också en tydlig skillnad mellan Moderaterna och regeringspartierna. Vi i regeringspartierna står upp för att vi tycker att det är viktigt att vi kan finansiera vår gemensamma välfärd, men vi vet att Moderaterna och Anette Åkesson är mer intresserade av att fortsatt gå fram med stora och omfattande skattesänkningar.

Anf. 13 ANETTE ÅKESSON (M):

Herr talman! Ja, Moderaterna är intresserade av att sänka skatter, men det är för att man ska få ytterligare resurser till välfärden. Det har nämligen visat sig att de ökar när man sänker skatterna.

Finansministerns svar rör fortfarande till största del just delningsekonomin. Men det var inte riktigt det som var i fokus i interpellationen.

Det är spännande tider med ny teknik som öppnar för helt nya möjligheter. Som lagstiftare ska vi skaffa goda förutsättningar för utveckling och konkurrens samtidigt som människor och företag kan behöva skydd mot osunda arbetsvillkor. Det handlar även om konsumenter och om att man ska få konkurrera på lika villkor. Men vi kan inte bortse från gränsdragningsproblematiken. Och skattesystemet är ett av de områden som berörs.

Utredningar och analyser görs av Skatteverket gällande delningsekonomin. Men byten av tjänster mellan privatpersoner, eller när människor hjälper varandra, är mig veterligen ännu inte föremål för en utredning om hur vi eventuellt kan komma att behöva ändra regelverket. Utbyte av tjänster är ett område där ny teknik kan underlätta i och med att matchningen blir väsentligt enklare. Det är alltså bara en tidsfråga innan utbyte av tjänster även i Sverige skulle kunna växa i omfattning. Det borde anses lika positivt som delningsekonomin, eftersom samma resursdelningsmöjligheter finns.

Skatteområdet rör inbetalning av skatter men även kontrolluppgifter och deklarationer. Sannolikt måste man hitta sätt att dra nya gränser när det gäller från vilka summor skatt ska betalas, men det handlar även om hur byråkratin kan begränsas. Det kan komma att påverka skatteintäkterna, men det kan även underlätta, inte bara för dem som utnyttjar digitaliseringens fördelar.

Med detta vill jag tacka för debatten.

Anf. 14 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Jag delar Anette Åkessons uppfattning att vi kanske behöver titta närmare på och analysera ytterligare just vad delningsekonomi kan betyda när det gäller detta. Det tankesättet och de plattformar som kan uppstå i och med den nya tekniken, som underlättar just för utbyte av tjäns-

ter, och hur detta skulle kunna växa är säkert någonting som man kan analysera närmare än vad Skatteverket har gjort i sin delrapport. Det tar jag med mig som input från den här interpellationsdebatten. Det har varit en nyttig fredag förmiddag i riksdagen. Man kan säkert fundera mer på det.

Det finns något som är viktigt att säga när det gäller delningsekonomin och när det nu skapas nya digitala plattformar för att man ska kunna använda befintliga resurser på ett mer effektivt sätt – det kanske också kan komma för att vi ska kunna byta tjänster med varandra på ett mer effektivt sätt än i dag. Det ger digitala avtryck. Så länge man har digitala plattformar ger det också avtryck digitalt. Det gör att skattemyndigheterna i Sverige och i andra länder får större möjligheter att kontrollera att skatter betalas in som de ska än när det är rena byten som inte passerar någon form av digital plattform.

Det ska bli intressant att se vad Skatteverket kommer fram till i det avseendet. Det gäller både om man delar hus, bilar eller andra saker och om man byter tjänster. Där finns de digitala avtrycken.

Jag vill tacka Anette Åkesson för en intressant interpellation. Det här är en viktig debatt att ta, så att vi får en närmare analys och vet vilka åtgärder som behöver vidtas för att säkerställa att vi har goda intäkter också när ekonomin utvecklas på det här sättet. Och det ger naturligtvis utrymme för nya entreprenörer och nya företagare, vilket jag är den första att välkomna.

Överläggningen var härmed avslutad.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 9.34 på förslag av förste vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 9.40 i väntan på att statsrådet Anna Johansson skulle infinna sig i kammaren för att lämna svar på interpellation 2015/16:644.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 9.40.

§ 7 Svar på interpellation 2015/16:644 om hyperloop i Sverige

Anf. 15 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr talman! Mathias Sundin har frågat mig vad jag tänker ta för initiativ för att utreda hyperloop som en möjlig kommunikationsform i Sverige.

Låt mig inledningsvis säga att jag välkomnar ny teknik som syftar till att skapa effektivare transportmedel. Regeringen arbetar med forskning och innovationer för att Sverige ska vara en framstående forskningsnation, där forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet och bidrar till samhällets utveckling och näringslivets konkurrenskraft.

Regeringen arbetar i samverkan med akademi, myndigheter och industri med forskning och innovationer inom transportområdet. Exempel på sådan samverkan är utveckling av självkörande bilar samt demonstrationsanläggningar av elvägar för minskad miljö- och klimatpåverkan.

När det gäller hyperloopen är tekniken, precis som Mathias Sundin säger, ung och mycket kan ändras. I nuläget har jag därför ingen avsikt att ta initiativ till någon utredning om hyperloop i Sverige. Regeringen följer dock med intresse utvecklingen av denna nya teknik.

Anf. 16 MATHIAS SUNDIN (L):

Herr talman! Tack för svaret, statsrådet! Det här gäller just en ny transport- och kommunikationsteknik – hyperloop. Idén till den föddes i USA ur en frustration över höghastighetståg. Man tyckte att det kostade väldigt mycket, och man fick inte så mycket snabbhet för pengarna. Vi känner igen lite av den debatten här i Sverige också.

Då tog Elon Musk fram ett förslag om detta som han kom att kalla hyperloop. Han brukar lite skämtsamt säga att det är en blandning mellan rörpost, ett airhockeybord och en Concorde, allt i ett. Det är vagnar, eller poddar som det kallas, som transporteras i rör. I röret råder nästan vakuum, vilket gör att luftmotståndet är väldigt lågt, och man kan med eldrift driva de här vagnarna väldigt effektivt och väldigt snabbt. Man ska komma upp i hastigheter på över 1 000 kilometer per timme.

De beräkningar som har gjorts inledningsvis är att kostnaden i alla fall är betydligt lägre än för höghastighetståg, men vi vet naturligtvis hur det är med alla infrastrukturprojekt, och infrastrukturministern vet förmodligen mer än någon annan att det gärna drar iväg. Det finns inga garantier kring hur låga kostnaderna är, men det är ändå en väldigt intressant teknik som har tagits fram.

I de här hastigheterna skulle det ta statsrådet 30 minuter att åka hem till Göteborg från Stockholm. Att åka ned till Malmö härifrån skulle ta ungefär 40 minuter, och härifrån ända upp till Luleå skulle ta en timme. Det är ju ingenting som man ens skulle komma i närheten av med höghastighetståg, även om vi naturligtvis kommer att behöva fler spår i Sverige.

Av min beskrivning låter det hela kanske bara som en kul idé som någon nisse i Kalifornien har klurat ut. Men det är seriösare än så. Det första förslaget togs fram av ingenjörer på rymdföretaget SpaceX och elbilstillverkaren Tesla. I Obamaadministrationen har man blivit väldigt intresserad av detta och satt ett forskarteam att titta på de grundläggande beräkningarna: Kan det här i teorin fungera?

Infrastrukturministern i USA följer detta nära. Den slovakiska regeringen har initierat ett projekt kring detta. Här på KTH i Sverige finns det ett intresse liksom på MIT i USA, och en mängd olika forskargrupper runt om i världen jobbar nu med att förädla och ta fram den här reformen. Bara för några dagar sedan genomfördes det första livetestet av tekniken i Nevada.

Vad jag tycker är att regeringen skulle kunna spela en aktiv roll i det. Naturligtvis kan och ska vi inte fatta några beslut om att bygga något sådant här. Det vore mycket oseriöst i det här läget när tekniken är så ung. Däremot kan vi bidra till utvecklingen forskningsmässigt. Om man inte ens vill lägga några pengar på det kan man be Trafikverket titta på tekniken. Det finns ju också projekt här i Sverige, Åland och Finland om att

bygga en hyperloop mellan länderna, seriösa projekt där det petas in lite pengar. Svenska staten skulle kunna spela en roll i att driva på den här utvecklingen. Vi ska inte låsa oss vid den på något sätt men att göra i alla fall det.

Svaret från statsrådet är till viss del positivt men ändå negativt just när det gäller kärnan. Varför är det så?

Anf. 17 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr talman! Precis som Mathias Sundin säger är det här en väldigt ny teknik, och det är fortfarande oklart om det kommer att kunna realiseras. Jag skulle också möjligen vilja resa en viss skepsis kring hur det skulle påverka till exempel landskapet. Byggekostnaderna om man skulle ha den här tekniken under marken skulle naturligtvis bli väldigt, väldigt höga.

Allt detta är förstås sådant som man får titta på när tekniken blir mer utvecklad och man kan göra mer realistiska och underbyggda analyser av vad den skulle kunna innebära.

Det pågår ett ganska intensivt forskningsarbete kring den här nya tekniken, och som jag sa i mitt svar har regeringen för avsikt att följa det. Det är också spännande om exempelvis KTH, andra lärosäten eller forskningsinstitut av olika slag i Sverige har ett intresse och söker samarbeten kring det här. Det finns naturligtvis en stor frihet inom de ramar som universitet och högskolor har i Sverige att ingå i den här typen av samarbetsprojekt om det blir aktuellt.

Däremot har regeringen i det här skedet inga planer på att lägga ett uppdrag till exempelvis Trafikverket av det enkla skälet att vi tror att den här tekniken är lite för omogen för att det ska läggas ett så konkret uppdrag att förbereda eller gå in i någon konkret diskussion från Trafikverkets sida.

Om man ska koppla något lite grann till det som är i planeringen i Sverige, det arbete som pågår kring Sverigeförhandlingen och den nya höghastighetsbaneutbyggnaden här, kan man nog säga att den här nya tekniken inte riktigt löser de utmaningar som höghastighetsjärnväg mellan våra tre stora städer skulle lösa, av det enkla skälet att där har man valt att inte bygga ett helt separat höghastighetsnät. Sverige har förmodligen en för låg befolkningsdensitet för att kunna bära investeringskostnaderna för en bana som bara kan trafikeras med höghastighetståg och också har ett väldigt starkt fokus på ändpunktstrafiken.

En del av funktionen i det som man nu planerar för, eller som man utreder, är att tillföra kapacitet också för att kunna leda om trafik när det uppstår fel i befintlig infrastruktur. Tanken är också att man ska kunna utveckla den inomregionala trafiken, där snabba men dock regionaltåg kan trafikera framför allt i närheten av ändpunkterna. Den typen av funktioner skulle man naturligtvis inte få med en sådan här teknik, utan då skulle det vara en helt annan funktion än den som vi nu planerar för.

Det räcker alltså inte att bara titta på kostnad, utan man behöver också titta på vilka nyttor man kan få med viss teknik. Just i det här skedet skulle jag ändå bedöma att i den process vi är när det gäller höghastighetsbanor i Sverige skulle den här tekniken kanske inte svara upp mot alla de behov som finns i det svenska järnvägsnätet.

Prot. 2015/16:113

27 maj

Svar på
interpellationer

Anf. 18 MATHIAS SUNDIN (L):

Herr talman! Jag tror att det är viktigt att man verkligen lyfter blicken när man tänker på den här tekniken. Det är klart att den inte skulle passa in i vårt nuvarande transportsystem rätt av så att man bara jackar in den någonstans, utan det är ett nytt sätt att transportera som använder ny teknik för att binda ihop ett land. Man kan tänka sig hur snabbt man skulle kunna komma vidare ned mot kontinenten.

Infrastruktursystem i en nation är naturligtvis någonting oerhört komplext. Men just därför är det viktigt att lyfta blicken ibland och se vad som finns vid horisonten – eller inte ens så långt bort – för att inte låsa in sig i det gamla systemet hela vägen.

Med en ny teknik är det naturligtvis en mängd olika problem och utmaningar man behöver lösa när det gäller säkerhet och allt möjligt, bland annat hur det påverkar landskapet. Men vi vet ju att tåg i alla fall i dag har väldigt stor påverkan på landskapet och på städer. Där det går tåg blir det ofta någon form av linje eller mur, synlig eller osynlig, genom en stad.

Det här binder ihop människor med snabba transporter men kan också dela upp på detta sätt. Tanken här är bland annat att man ska ha det på pyloner så att det inte får lika stor påverkan på landskapet på själva marken, men man kan också ha det i tunnlar eller under marken på något annat sätt.

Som jag sa tidigare: Jag föreslår inte på något sätt att regeringen ska gå in i det här och satsa järnet. Jag förstår fullkomligt att man inte vill det. Men när sådan här utveckling sker är det viktigt med signaler. Man behöver inte pumpa in en massa pengar i detta, men det är viktigt att man tar det på allvar och bidrar till utvecklingen. Det betyder inte att man låser sig vid att det här ska vara det sätt vi bygger på om fem tio år, men man bidrar till utvecklingen.

USA:s regering klarar av detta alldeles utmärkt. Man bidrar till utvecklingen; man är inte låst vid det här på något sätt. Den slovakiska regeringen gör samma sak.

Nu ser vi att det poppar upp en mängd olika initiativ. Det pumpas in mycket pengar – ett av de här företagen tog alldeles nyss emot tre kvarts miljard för utveckling av den här tekniken. För dem som investerar i sådan här teknik och forskning är det naturligtvis viktigt med signaler – vad säger regeringen om det här? Är man negativ eller positiv? Tar man till sig detta? Finns det någon möjlighet att något sådant här byggs? Det påverkar naturligtvis deras investeringsbeslut.

När det gäller projektet Sverige–Åland–Finland har jag ingen aning om hur realistiskt det är eller om det kommer att bli någonting av det, men positiva signaler gör att man kan ta det vidare. Nu har man gett i uppdrag till KPMG att göra en idéstudie om det här. Jag tror att de första idéerna ska presenteras i Almedalen.

Det är jättebra att regeringen inte avfärdar det här fullständigt, men jag tror att man kan ha en aktivare roll i utvecklingen än att bara titta på. Det krävs faktiskt inte mycket. Det här är en av många framtidsfrågor där regeringen kan driva på. Jag hoppas att framtiden inte tar slut nu bara för att framtidsministern fick sparken.

Anf. 19 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr talman! Framtiden är fortfarande i allra högsta grad närvarande. Nu finns det dessutom ett antal väldigt intressanta och spännande rapporter som blickar lite längre fram i framtiden än vad vi normalt hanterar inom Regeringskansliet. Det känns som ett bra stöd i det vidare arbetet.

Jag skulle vilja säga att vi har en generellt väldigt positiv inställning till ny teknik. Vi vet av erfarenhet och ser i omvärlden att ny teknik kan medföra stark påverkan på samhällsutvecklingen. I de tider i historien då man har gjort språng i utvecklingen har det ofta handlat om en teknisk landvinning som har nått många människor, och därigenom har man ställt om hela samhället.

Just i transportsektorn skulle jag vilja påstå att vi är i en sådan brytningstid just nu. Många nya tekniker utvecklas ungefär samtidigt. De gamla sanningarna om den bensindrivna bilen som var och en har stående i sitt garage eller möjligen på gatan utanför som det förhärskande sättet att transportera sig, den eran, är på väg att övergå i någonting annat tack vare ny teknik men också nya beteendemönster och helt nya krav från samhället. Därför tycker jag att det är viktigt att vi bejakar alla möjliga nya tekniska landvinningar och inte låser oss vid att just den här tekniken kommer att användas i framtiden.

Jag tror också att det är olyckligt om vi fattar politiska beslut om vilka tekniska lösningar eller teknikutvecklingsprojekt som man ska satsa på. Jag tror att vi tydligt ska slå vakt om forskningens fria ställning och frihet att själv ta sig an de olika forskningsprojekt som man tycker är intressanta. Skulle vi fatta politiska beslut och säga att den här tekniken ska ni titta närmare på men inte den där, då tror jag att vi kväser snarare än uppmuntar forskning kring olika nya tekniska lösningar. Därmed inte sagt att vi inte ska vara med i utvecklingen.

Regeringen har i dagsläget inga avsikter att ta några konkreta initiativ i fråga om just den här tekniska lösningen men kommer med stort intresse att följa både den här utvecklingen och utvecklingen inom andra områden avseende transport och mycket annat.

Anf. 20 MATHIAS SUNDIN (L):

Herr talman! Vi är helt överens om att politiken inte ska sätta den här tekniken före en annan och så vidare. Det är inget sådant jag föreslår.

Vad jag föreslår är att man har en positiv attityd till detta, att man ger till exempel Trafikverket – det kanske finns någon mer lämplig instans – i uppdrag att titta närmare på den här tekniken för att se hur den skulle kunna användas i Sverige. Det betyder inte att man sedan ska bygga den. Det är som sagt en ung teknik; vi vet inte vart den tar vägen.

Men vad som har skett nu, och det är väl ett tecken i tiden, är att hyperloop har blivit ett globalt projekt som tusentals människor i många olika länder bidrar till att utveckla. Regeringar och stater måste alltså inte vara den drivande kraften som står för majoriteten av jobbet här. Det sker ändå. Men för att människor ska vilja bidra till och se möjligheter i det här och för att det ska investeras pengar – det går ändå åt en hel del – är regeringar och stater viktiga eftersom det är de som sedan ska bygga detta. Det kan finnas viss privat finansiering, men den här typen av tunga investeringar i infrastrukturen står stater för.

Jag tycker att du säger så många rätta saker, Anna Johansson. Det är bara agerandet som saknas. Jag tror att vi står mitt i ett skifte i fråga om självkörande bilar, mycket billigare tillgång till rymden och mycket annat inom kommunikation och transport runt om i vår värld. Då har regeringen och du som statsråd möjlighet att agera på den här utvecklingen – inte styra och dirigera den men driva på den och vara en positiv faktor. Du säger rätt saker, men agera också!

Anf. 21 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr talman! Att lägga ett väldigt specifikt uppdrag på Trafikverket att vara med och forska om eller utveckla just den här tekniken är precis en sådan detaljstyrning som jag hör att vi är överens om att vi inte ska ha.

Den 1 juni kommer statsministern att presentera ett samverkansprogram inom transportsektorn, och vi kommer i höst att lägga fram en forskningspolitisk proposition i riksdagen. Båda har starkt fokus på hur forskning och innovation kan bidra till samhällsnytta och hur staten genom ett aktivt deltagande med resurser till exempelvis forskningsprojekt, samverkansplattformar och så vidare kan vara med som en drivande kraft i att låta dem som har forskningsresultaten och är tekniska experter samverka mellan olika forskningsområden – teknik men också beteendevetenskap och stadsbyggnadsfrågor – för att hitta de klokaste lösningarna för framtiden.

Det finns en enorm potential i detta, och för de ambitioner som regeringen har om att nå EU:s lägsta arbetslöshet till 2020, att nå klimatmålen och att utveckla Sverige till ett jämlikt samhälle där man kan arbeta och bo i alla delar av landet har den här typen av forskning oerhört stor betydelse. Jag tror alltså att vi kommer att kunna finna varandra också i det fortsätta arbetet.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 8 Svar på interpellation 2015/16:643 om införande av nytt betalningsdirektiv

Anf. 22 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Herr talman! Mathias Sundin har frågat mig vad jag och regeringen gör för att säkerställa att Sverige är snabbt med att implementera PSD2.

Först och främst vill jag poängtera att jag instämmer i Mathias Sundins analys att den framväxande fintechsektorn är viktig. Därför har jag besökt och haft dialog med aktörer i branschen. Jag ledde också själv en delegation av fintechbolag till Hongkong i början av året, i syfte att främja svenska innovativa bolags tillväxt. Förra året gav vi Finansinspektionen i uppdrag att utreda hur bolag som agerar inom gräsrotsfinansiering bör regleras, för att skapa långsiktiga spelregler.

PSD2 – eller det reviderade betaltjänstdirektivet, som det också kallas – antogs av Europaparlamentet och rådet den 25 november 2015 och ska vara genomfört senast och tillämpas från och med den 13 januari 2018.

För att säkerställa ett snabbt och korrekt genomförande av PSD2 beslutade regeringen redan den 1 april 2015, det vill säga innan direktivet antogs, att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att bland annat föreslå

de lagändringar som krävs i svensk rätt för att genomföra direktivet. Utredningen, som antog namnet 2015 års betaltjänstutredning, ska slutredovisa sitt uppdrag senast den 30 juni 2016. Utredningens betänkande kommer att remitteras i vanlig ordning, varefter beredning inom Finansdepartementet och andra berörda departement vidtar.

Med hänsyn till att bestämmelserna som innebär ett genomförande av direktivet inte ska börja tillämpas förrän den 13 januari 2018 kan inte lagstiftningen träda i kraft tidigare än så.

Anf. 23 MATHIAS SUNDIN (L):

Herr talman! Sverige, inte minst koncentrerat kring Stockholm, är oerhört framgångsrikt i det man kallar fintech, finansiell teknik, techbolag inom det finansiella området, startups.

Även om man känner till många av bolagen blir man nästan lite förvånad över hur bra Sverige har levererat de senaste åren. De senaste fem åren har Sverige tagit emot 18 procent av de investeringar som har skett inom det här området i hela Europa. Vilken andel av befolkningen har vi – någon procent? Vi presterar oerhört bra.

Antalet anställda ökar också snabbt: plus 44 procent mellan 2010 och 2013. Jag antar att det har accelererat även de senaste två åren, även om jag inte har några siffror på det. Ett sådant tecken gäller ett av betalbolagen, Klarna. Enligt en sammanställning för förra året som LinkedIn gjorde av antalet nyanställningar i Stockholm låg de på topp-tio-listan tillsammans med bolag som H&M och den typen av traditionella stora svenska bolag, så fintechbolagen kommer nu upp även vad gäller anställda och inte bara beträffande investeringar och värderingar.

Vi har en mängd sådana bolag. Jag skulle kunna använda hela min talartid för att räkna upp dem. Klarna är ett av dessa som har gått väldigt bra. Trustly är ett annat, och Qapital och Tink är ytterligare ett par. Framför allt de två som jag nämnde senast påverkas ganska mycket av betaltjänstdirektivet. Det är ett stort direktiv.

De här tjänsterna gör att man som privatperson har möjlighet att få bättre koll på sin ekonomi. Man använder tjänsten för att logga in på sin bank eller samla information från sitt eget bankkonto och få sammanställningar av hur mycket man lägger på bensin, mat, restaurangbesök och så vidare. Man kan få ett uppvaknande när man tittar på dessa siffror.

Tillgång till den informationen är något som bankerna ofta inte alls tycker är kul att någon tredje part får. Även om det är deras kund som säger att det är helt acceptabelt att den informationen läses av är bankerna ofta rätt negativa till detta. Bankföreningen har haft ett antal olika uttalanden mot det.

Det är bra att det finns en utredare och att man förbereder förslagen till 2018. Men det finns en mer akut fråga i detta. Under tiden fram till 2018 ska bankerna enligt direktivet inte kunna hindra denna tillgång. Bolagen har varit i kontakt med Finansinspektionen om detta. Finansinspektionen säger att om någon bank skulle hindra tillgång har de inte verktyg eller uppdrag för att stoppa detta, ge tillgång eller agera i den situationen. De behöver någon form av signal, någon form av direktiv eller något sådant från regeringen för att kunna agera i frågan.

Det mesta av detta införs 2018. Men just i den här delen ska man se till att tillgången finns redan i dag. Känner statsrådet till den här frågan? Vad har du i så fall gjort?

Anf. 24 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Herr talman! Jag tycker att utvecklingen som vi ser i fintechsektorn är mycket spännande och bra för samhället ur många synvinklar. Självklart är det bra för Stockholm och Sverige. Vi rekryterar många kompetenta personer hit och får en sprudlande ekonomi. Det bidrar också till den ekonomiska utvecklingen i Sverige och gör att Stockholm och Sverige hamnar på världskartan när det gäller digitalisering och att vara innovativa och komma med nya lösningar.

Men det är också bra för oss konsumenter. Det gör vår vardag lättare. Vi får tillgång till tjänster som vi inte hade kunnat få om vi hade gått i gamla hjulspår och bara använt oss av gamla tjänster. Vi kan nu göra säkra och trygga betalningar på nätet, oavsett var i världen det är. Vi kan känna oss trygga med att våra kontonummer inte missbrukas, att det inte skapas problem i andra delar.

Vi ser hur småhandlare har tillgång till digitala betalningar genom nya lösningar som man inte skulle ha fått annars. På många sätt gör den här tekniken vår vardag och värld bättre.

Därför är det något som regeringen på alla sätt försöker uppmuntra och skapa bättre förutsättningar för. Därför tror jag att det är viktigt att vi har en dialog med aktörerna, vilket vi har, och det är jag glad för. Men vi försöker också se till att man får en ännu lättare resa med att kunna sprida sina tjänster och sina produkter över hela världen.

Därför tog vi initiativ till en delegation med fintechbolag till Hongkong, och den var mycket lyckosam. Det blev ekonomiska kontakter, och det märktes att det fanns stort intresse för lösningarna på en global arena.

Det är också bra att detta ger en diversifierad marknad, där man har flera aktörer att vända sig till och det blir en mindre koncentration till de traditionella, stora bankerna, vilket är bra för konsumenten, eftersom det helt enkelt ger större valfrihet.

Självklart måste vi se till att lagstiftning och regelverk hänger med i den digitala utvecklingen och är anpassade för de nya aktörerna. Det ska inte vara alltför höga trösklar att ge sig in på en ny marknad, utan det ska finnas möjligheter. Där är PSD2 ett viktigt steg framåt. Jag är väldigt glad över att EU nu kan enas om de gemensamma reglerna.

Samtidigt är det viktigt att länderna gör detta samordnat, att man inte har helt olika tidsplaner. Vi vill till exempel att gränsöverskridande handel ska öka och att man ska kunna använda sig av finansiella tjänster över landgränserna. Då skapas det såklart problem om vissa länder inför PSD2 medan andra ligger kvar i det gamla regelverket, PSD1.

Vi har kommit överens om på EU-nivå att vi ska genomföra lagstiftningen samtidigt den 13 januari 2018. I Sverige har vi verkat proaktivt genom att tillsätta en utredning, till och med innan direktivet var färdigt.

Så till hanteringen av regelverken fram till 2018. Utredningen kommer i närtid – det handlar om bara några veckor. Då kommer man också att få ganska stor tydlighet kring hur regelförändringarna kommer att se ut. Det ger också större möjligheter att föra en dialog med aktörerna i branschen, både med dem som nu är tredjepartsbetaltjänstleverantörer, till exempel

nya aktörer som kommer in på marknaden, men också med de befintliga, som bankerna. Det ger också möjligheter att föra en dialog med myndigheten, till exempel Finansinspektionen, och höra hur de ser på förslagen och ser på den tid som nu är fram till 2018.

När utredningen lägger fram sina förslag kommer situationen att klarna, och vi kommer att ha ett bättre underlag för att fundera över hur vi kan gå vidare i närtid men också hur vi kan se till att regelverken anpassas så att vi möjliggör och skapar bättre förutsättningar för nya tekniska och mentala lösningar på den finansiella marknaden. Jag tror att vi bara har sett början där och kommer att se många spännande lösningar som kommer att utvecklas framöver.

Jag är väldigt glad över att kunna göra vad jag kan för att underlätta det.

Anf. 25 MATHIAS SUNDIN (L):

Herr talman! När det sker sådana här förändringar i stora delar av vårt samhälle, kopplat till just digitaliseringen, är det lätt att de aktörer som redan är etablerade stretar emot. Man kan tycka att de borde ha lärt sig av alla omgångar i historien, från Spinning Jenny och framåt, där man ser att det kanske är bättre att snabbt anpassa sig.

Jag har dock lite hopp om det svenska bankväsendet. På senare tid tycker jag att man har börjat ta detta på allvar. Man har börjat investera ganska mycket i den här typen av nya bolag. Men man har nog en mycket lång resa. Det är mycket teknik inom bankvärlden som är mycket gammal. Det är svårt att få tag på programmerare, därför att detta var någonting som programmerades på 80-talet.

Därför är det viktigt att dessa nya aktörer inte stängs ute från detta. Från Bankföreningen har det, åtminstone enligt medierna, varit många mycket negativa signaler kring bland annat detta direktiv, PSD2. I någon artikel har detta direktiv likställts med phishing. Det är minst sagt en ganska bisarr jämförelse. Jag förstår att man inte tycker att det är superkul att andra aktörer kan jobba med detta så att man konkurrensutsätts hårt. Men sådant är livet i en marknadsekonomi. Då får man anpassa sig.

Vi har nu en viktig period fram till januari 2018 för att se till att Finansinspektionen, om det finns några banker som vill sätta käppar i hjulen för dessa nya bolag och om det är otydligt vem som ska agera mot detta, har möjlighet att agera. Finansinspektionen säger att de inte riktigt har mandat att gå in. Detta måste tydliggöras. Jag hoppas att det sker snabbt när utredningen kommer och att du och regeringen tar tag i den frågan snabbt.

Dessa bolag som växer upp är naturligtvis sköra. De har inte de resurser som bankerna har. De kan inte vänta två år på att få fler kunder. De är hela tiden nära att inte kunna ta in mer kapital, inte få mer pengar och inte kunna fortsätta sin verksamhet, även om de haft en mycket positiv tillväxt och många av dem fungerar bra. Då är det jätteviktigt att få uppbackning från lagstiftaren, naturligtvis, men också från regeringen, så att de har detta stöd. Det handlar inte om att man ska gynna dessa företag särskilt utan om att alla måste följa reglerna – bankerna och dessa nya bolag.

Så fort denna utredning presenteras – det är inte lång tid kvar – hoppas jag att du tar tag i denna specifika fråga och ser till att Finansinspektionen får ett tydligt mandat att agera i denna fråga.

Anf. 26 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Herr talman! Jag är mycket glad över att Sverige ligger långt fram när det gäller att ta in ny teknik och använda sig av den. Det ser vi inte minst på finansmarknaden, där Sverige faktiskt är unikt globalt sett. Vi har kommit väldigt mycket längre än många andra länder när det gäller digitaliseringen av vår ekonomi. Vi har ett stort teknikgenomslag. Vi är ett folk av early adopters, som man brukar säga, det vill säga att vi är snabba på att ta till oss nya tekniska lösningar och börja använda dem i vår vardag. Det är klart att det också öppnar upp för nya tekniska lösningar och nya aktörer på dessa marknader.

Det har till och med gått så snabbt att kontanthantering börjar minska i en sådan takt att det blir svårt att förse hela landet med kontanter på det sätt som många aktörer skulle vilja. Nu har vi snarare problemet att vi ska se till att människor kan använda kontanter i sin vardag. Det är klart att det är någonting som vi behöver försöka lösa i samverkan mellan branschen och politiken. Vi måste också ha en förståelse för att en del människor tycker att det är besvärligt att lära sig nya tekniska lösningar. Det kan helt enkelt finnas hinder som gör att de har svårt att göra det. Det måste vi också ha respekt för.

Det är viktigt att poängtera att denna utveckling i grunden är mycket positiv. Den skapar helt nya möjligheter för oss som konsument. Jag kan säga att jag personligen inte kan se hur min vardag skulle ha gått ihop om jag inte hade haft möjlighet att använda mobiltelefon och datorer för att sköta min ekonomi. Jag tror att många känner igen sig i denna situation.

Jag hoppas att Sverige ska fortsätta att vara i framkant. Vi ska ligga längst fram i fråga om detta. Jag är övertygad om att digitaliseringen kommer att stöpa om hela vårt samhälle på global nivå. Och de som ligger längst fram med att utveckla nya produkter och tjänster är också de som kommer att få de största vinsterna av denna utveckling.

Jag är mycket glad över att vi har otroligt framstående svenska företag som verkligen leder den tekniska utvecklingen och som också klarar av att genomföra den i praktiken och vinna marknadsandelar på en global arena. Det är stora aktörer som redan nu börjar producera och sälja sina tjänster på en världsmarknad.

Från regeringens sida vill vi verkligen göra allt vi kan för att göra det ännu lättare att ta steget från innovation till att lansera på en svensk marknad för att sedan ta steget fullt ut och bli en global aktör.

Jag hoppas att det finns ett intresse inte bara från politiken utan också från andra marknadsaktörer och att man ser med nyfikenhet på denna utveckling. Jag skulle önska att man såg detta som en möjlighet till samverkan snarare än att man försöker att skydda sina ibland kanske föråldrade marknadsmodeller och föråldrade lösningar. Jag tror att det är bättre att välkomna nya tekniska lösningar och försöka se hur man kan verka tillsammans för att skapa bättre förutsättningar för till exempel konsumenterna. Det har jag också varit tydlig med när jag har haft samtal med aktörerna.

Vi har en tät dialog med de myndigheter som är ansvariga för finansmarknaden, bland annat Finansinspektionen, och jag har poängterat just att vi inte i onödan ska lägga hinder i vägen för nya och digitala lösningar. Det är viktigt att vi faktiskt ser till att skapa regelverk och system som gör det möjligt att hitta nya tekniska och företagsmässiga lösningar på gamla problem. Detta är alltså en fråga som vi redan har engagerat oss mycket i och som vi kommer att fortsätta att engagera oss i.

Vi har också tittat på de nya aspekter som är på väg att komma in ganska mycket. Vi har i denna diskussion talat lite grann om delningsekonomi och att det är en sektor som växer, även på finansmarknaderna. I fråga om detta har vi tillsatt en utredning som jobbar under hela detta år och fram till nästa år med just delningsekonomi och vilka förutsättningar som behövs för att den ska kunna utvecklas. Behöver vi se över regelverken och lagstiftningen för att man ska kunna använda sig av delningstjänster i stället för att till exempel äga? Det kommer att påverka även den finansiella sektorn.

Vi har också en intressant utveckling i Europa med kapitalmarknadsunionen, där man försöker riva ned barriärer mellan länder och försöker ha gemensamma regelverk. Det tror jag också är en mycket bra förutsättning för att skapa större möjligheter för svenska aktörer att exportera sina tjänster.

Anf. 27 MATHIAS SUNDIN (L):

Herr talman! Jag tackar för detta och instämmer i att vi har en enorm möjlighet här, inte bara just för att, som Per Bolund säger, världen stöps om nu i fråga om digitaliseringen utan för att vi inom så många olika områden – näringslivsområden och andra – ligger mycket långt fram. Vi har många framgångsrika företag inom musikområdet, inom fintech och andra sorters startups inom spelvärlden, för att räkna upp några. Några av dem har möjlighet att bli de nya riktigt stora bolagen, liksom dem som vi känner sedan 100 år tillbaka i det här landet. Dessa nya företag har kanske möjlighet att bli ännu större eftersom de kanske blir helt globala på ganska kort tid. De blir plattformar som dominerar en bransch över hela världen. Dessa möjligheter är svindlande när man tänker på dem.

Vi har, som sagt, en mycket bra chans. Då är det jätteviktigt att vi från politiken, och naturligtvis från näringslivet och från andra delar av samhället, backar upp denna utveckling utan att gynna någon särskild part eller driva utvecklingen i någon särskild riktning. Men vi måste, inte minst, plocka bort hinder när sådana uppstår. Det kan handla om de appar och tjänster som ger privatpersoner tillgång till sina bankuppgifter på ett bra och pedagogiskt sätt, så att de ser hur mycket de har till fredagsbion. Om de aktörer som arbetar med detta hindras av de etablerade aktörerna kan de snubbla de kommande åren. Konkurrenterna finns i andra delar av världen, till exempel i London, som just inom detta område är vår främsta konkurrent här i Europa. David Cameron sliter i dessa bolag och gynnar sina egna på olika sätt.

Det gäller därför att regeringen verkligen står upp här och ger positiva signaler. Jag hoppas se agerande också framöver.

Anf. 28 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Herr talman! Jag vill tacka Mathias Sundin för interpellationen och för engagemanget i denna fråga och denna sektor. Det är välkommet. Jag hoppas att det är en uppfattning som vi kan dela brett i politiken att vi måste försöka samverka och hitta gemensamma lösningar för hur vi kan skapa bättre förutsättningar för dessa företag. Det handlar såklart om, som det ofta gör när det gäller nya företag, många olika faktorer. Det handlar om regelverk och lagar och att man får tillgång till exempelvis information på det finansiella området. Det jobbar vi med. Det handlar också om sådana saker som tillgång till kapital för att man ska kunna utveckla sin verksamhet. Vi har hört andra aktörer som har talat om bostadsmarknaden. Där jobbar vi stenhårt för att försöka se till att vi får fler bostäder, så att det inte blir en flaskhals. Skattesystemet är också någonting som vi hela tiden försöker utvärdera för att se om vi kan hitta nya och bättre lösningar som passar för dessa aktörer.

Från regeringens sida finns det ingen tvekan om att vi ser den utveckling som nu pågår i Stockholm och i Sverige, där det kommer otroligt många nya och spännande företag som verkligen kan driva svenskt näringsliv och svensk ekonomi framåt, som en stor möjlighet som vi måste ta till vara.

Vi är väldigt inriktade på att backa upp den här branschen så mycket vi bara kan. Vi ska skapa goda så möjligheter som förutsättningarna tillåter för att man ska fortsätta leda den tekniska utvecklingen och leverera dessa tjänster på en global marknad. Jag är inriktad på att dels fortsätta ha en väldigt tät dialog med branschen – och självklart, som alltid, med myndigheten så att den också är på banan – dels fortsätta verka internationellt för att sätta Stockholm och Sverige på kartan. Jag tycker nämligen att vi har en enorm möjlighet här som är för bra för att inte tas till vara.

Vi står alltså i allra högsta grad upp för den här sektorn och för de nya innovationerna och lösningarna. Vi ser detta som en enormt stor och bra möjlighet för Sverige. Min förhoppning är som sagt att vi kan göra det i bred samverkan i Sveriges riksdag.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 9 Svar på interpellation 2015/16:602 om regeringens bostadsprioritering

Anf. 29 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Det är inte första gången jag står här i kammaren, men det är första gången på ett tag. Det känns väldigt trevligt att vara tillbaka.

Roger Hedlund har frågat mig vilka skäl som ligger till grund för fördelningen av medel för att bygga bostäder till nyanlända respektive till resten av det svenska folket, med anledning av att regeringen under 2016 tillskjuter 1,85 miljarder kronor i statligt stöd till kommunerna för ökat bostadsbyggande och därmed gör ytterligare en satsning för att stödja byggandet.

Låt mig först säga att vi i Sverige inte har ett system som tillåter byggande för en viss grupp människor i det allmänna bostadsbeståndet. Att 60 procent av stödet skulle vara avsett enbart för byggandet av bostäder för nyanlända är alltså en missuppfattning. Stödet går till alla bostäder som påbörjats under en tolv månadersperiod, och storleken på stödet till respektive kommun beror alltså på hur många bostäder som påbörjats under denna period.

En del kommuner tar och har tagit emot ett stort antal nyanlända, vilket innebär ett ytterligare ökat tryck på bostadsmarknaden och naturligtvis ökade kostnader för kommunerna – åtminstone inledningsvis. Därför är stödet konstruerat i två delar. De bostäder som påbörjats under perioden och som motsvaras av ett bostadsbehov hos de nyanlända får stöd ur den pott som utgör 60 procent av totalsumman. Resterande bostäder får stöd ur den andra potten, som alltså är 40 procent. Tanken är att stödet ska vara något högre per bostadsenhet om det är taget ur 60-procentspotten.

Detta innebär dock inte att 60 procent av stödet går till bostäder som är riktade till nyanlända. Det kommer inte att kontrolleras vilka som bor i bostäderna, utan stödet kan ses som en kompensation till de kommuner som står inför ökade utmaningar i och med att det finns ett stort behov av bostäder – ett behov som ökat ytterligare i takt med att det har kommit många nyanlända till Sverige.

Anf. 30 ROGER HEDLUND (SD):

Herr talman! Tack så mycket för det svar du levererar, Peter Eriksson, och välkommen till riksdagen som ny bostadsminister!

Min fråga har du besvarat till viss del, kan jag tycka. Låt mig upprepa det regeringen svarar: De bostäder som motsvarar ett bostadsbehov hos de nyanlända får stöd ur den pott som utgör 60 procent av den totala summan. Det talas alltså om de bostäder som motsvarar ett bostadsbehov hos de nyanlända i dessa kommuner, och det kan inte tolkas på så många andra sätt än att fokus är att se till att de nyanlända får en möjlighet till bostäder. Det är ju de kommunerna som i första hand prioriteras.

Ta till exempel Gävleborgs län, vilket är det län jag själv kommer ifrån och representerar. Där har vi per capita tagit emot den största andelen nyanlända till Sverige. Vi har också den högsta arbetslösheten. Är det då från regeringens sida rätt prioritering i bostadspolitiken att detta län är det som i första hand ska ta del av pengarna? Det är någonting som i alla fall jag ifrågasätter.

Behovet är såklart störst i storstadsregionerna, där det finns möjlighet att få ett jobb. Studenter har svårt att studera eftersom det inte finns bostäder i de storstadsregioner där många universitet ligger. Företag har problem att rekrytera. Ungdomar som vill flytta hemifrån och familjer som är i behov av större boende – det är de personerna, i storstadsregionerna, som vi tror att man kanske i första hand ska sikta in sin bostadspolitik på. Det handlar om att de människorna, inte bara svenskar som i dag är i behov av en bostad för att kunna ta ett jobb utan även nyanlända, ska kunna få ett jobb.

I stället ska vi alltså enligt regeringen prioritera att de kommuner som tar emot flest – kanske på grund av att det finns lediga bostäder där – ska vara de som i första hand och i störst omfattning ska få ta del av stödet. Det är en bostadspolitik Sverigedemokraterna ifrågasätter. När regeringen

nu antligen kommer med någon form av politik på bostadsområdet är svaret alltså att 60 procent av det subventionerade bostadsstödet för byggande i första hand ska gå till de kommuner som har tagit emot nyanlända, för att möta behovet hos de nyanlända. Man kan inte tolka det på något annat sätt när man läser den skrivelse regeringen har lagt fram.

Anf. 31 EMMA HULT (MP):

Herr talman! Även jag vill passa på att välkomna Peter Eriksson hit som ny bostadsminister och även partikollega till mig. Det ska bli spännande.

Sverige står inför en av de absolut största utmaningar vi har haft på väldigt länge. Vi har stor bostadsbrist bland nästan alla kategorier. Vi har 300 000 unga som står utanför bostadsmarknaden, vi har många äldre som vill flytta till lägenhet och vi har barnfamiljer som vill flytta in i radhus. Jag kan glädjande nog konstatera att regeringen har tagit utmaningen på allvar. Jag gillar utmaningar, och jag hoppas att även Peter Eriksson gör det så att vi tillsammans kan jobba vidare med detta.

Regeringen har lagt fram förslag om investeringsstöd. Vi lägger pengar på energirenovering och upprustning av det befintliga bostadsbeståndet. Vi lägger pengar på äldreboenden så att de äldre har möjlighet att flytta till bostäder de efterfrågar. Vi lägger pengar på marksanering för att möjliggöra ytterligare mark för nya bostäder. Sedan kommer vi till det interpellanten har valt att fråga om, nämligen kommunbonusen.

Alla kommuner har ett lagstiftat ansvar som kallas bostadsförsörjningsansvar. Bostadsförsörjningsansvaret måste kommunerna leva upp till, och det innebär att en kommun ska möjliggöra bostäder för dem som vill bo i kommunen. Med den stora utmaning Sverige står inför har även många kommuner fått en ännu större utmaning, och kommuner som redan i dag växer – och vill växa – behöver mer stöd. Det är så jag har sett att regeringen har valt att göra prioriteringen.

Den första frågan jag tänker ställa till Peter Eriksson är om inte han också tycker att kommunerna absolut har rätt till stöd. När de har ett bostadsförsörjningsansvar som staten har valt att lägga på dem, ska de då inte också ha rätt till statligt stöd när vi nu står inför den stora utmaning vi gemensamt ska klara av?

Anf. 32 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Jag tackar både Roger och Emma. Jag måste säga att man nog inte ska ta det här jobbet om man är rädd för utmaningar. Det innebär en hel del utmaningar. Sverige har stora utmaningar på bostadsområdet, och jag går in med föresatsen att vi ska klara av dem. Men jag tänker också att olika aktörer i Sverige, såväl i riksdag och regering som i näringslivet och i kommunerna, behöver dra åt samma håll.

Jag skulle vilja att även Sverigedemokraterna försökte dra åt samma håll som vi andra i detta avseende. Jag tycker kanske inte att Roger har en bra ansats om han är motståndare till att de nyanlända i Gävleborg får bra stöd för att få en bostad. Jag tror att det är viktigt att Gävleborg, som har tagit ett stort ansvar, också får ett stöd för att se till att människorna som finns i Gävleborg kan bo någonstans och ha hyggliga bostäder. Det är det vi vill bidra till från regeringens sida.

Det är dock inte så att stödet går till de kommuner som tar emot mest nyanlända, utan det är de som bygger mest och har många nyanlända som kommer att få stödet. Det är en viktig skillnad. Det här handlar om ett stöd för att bygga mer och se till att människor har bostäder.

Därför står det inte i motsats till vad som gäller andra människor än nyanlända. Det är ett stöd även för unga människor som behöver en bostad.

Regeringens bostadspolitik börjar nu bli ganska omfattande, även på det ekonomiska området, till skillnad från den förra regeringens.

Anf. 33 ROGER HEDLUND (SD):

Herr talman! Tack så mycket för ditt svar, Peter Eriksson!

Peter Eriksson säger att Sverigedemokraterna borde dra åt samma håll för att lösa bostadsproblematiken i Sverige i dag. Jag kan tycka att det är lite ironiskt sagt när regeringen väljer att inte bjuda in Sverigedemokraterna till de bostadspolitiska samtal som man för med oppositionen och Vänsterpartiet. På vilket sätt ska vi då kunna bidra till det? Javisst, vi kan föra samtal på andra arenor, som i kammaren här, men det är väl i de bostadspolitiska samtalen som vi ska kunna komma överens över blockgränsen. Annars blir det lite svårt.

Detta att dra åt samma håll, herr talman, känns inte riktigt ärligt från Peter Erikssons sida. Frågan är om han har det stora intresset av att faktiskt få saker och ting i politiken att gå åt samma håll här i riksdagen.

Vi kan konstatera att framförhållningen inom bostadspolitiken från regeringens sida är i princip noll. Vi har haft en extremt hög invandring under ett flertal år, men framför allt under 2015, och man har skapat den situation som vi har i dag.

Det tar i genomsnitt sex år att bygga en bostad, nio år i storstadsregionerna. Det här är ingenting som man löser snabbt. Sedan införde ni en lag den 1 mars som innebär att ni tvingar kommunerna att ta emot nyanlända, samtidigt som kommunerna har bostadsförsörjningsansvar. Ni menar att subventionerna på 1,85 miljarder kronor skulle vara någon form av stöd för det. Men det är inte speciellt mycket stöd när vi pratar om att snabbt få fram nya bostäder.

Modulbostäder är kanske den lösning som måste till i en situation som blir så akut som under 2015, då vi tog emot 162 000 asylsökande. Och vi vet att modulbostäder inte är billiga. Det här är alltså den kompensation som regeringen ger i det här läget.

Vi har stora problem i dag med bostadsbristen. Studenter blir tyvärr tvungna att avstå studier eller att välja en annan inriktning för att få en möjlighet att studera. Det gäller framför allt de som bor i glesbygden och som inte har möjlighet att ta sig in till storstäderna för att studera, medan de som redan bor i storstadsregionerna har möjlighet att bo hemma och studera samtidigt. Det här är något som slår hårt mot de mindre kommunerna ute i landet som inte har möjlighet att få sina ungdomar att studera – studenter som kanske i högsta grad skulle kunna komma tillbaka till de mindre kommunerna och bidra med den kompetens som företagen behöver och få hela Sverige att leva.

Jag kan lyfta upp väldigt många problem som har orsakats av invandringen. Men allting kan sammanfattas med att regeringen helt saknar framförhållning i bostadspolitiken. Den lösning man har är alltså subventionen

på 1,85 miljarder. Det är inte en ansvarsfull regering, tycker jag. Jag hoppas att man framöver kan börja titta på en mer total form av invandringsstopp för att kunna vända den bostadskris vi har i Sverige och att man i högre grad koncentrerar sig på att få de människor som har fått avslag på sina asylansökningar att flytta hem.

Anf. 34 EMMA HULT (MP):

Herr talman! Tack, Peter Eriksson, för att du vill anta den utmaning vi står inför!

Det är fantastiskt att så många människor väljer att komma till Sverige och att de faktiskt lyckas att ta sig hela vägen hit. För många av dem har det inte varit en lätt resa. Nu ska vi tillsammans se till att de får någonstans att bo.

Kommunbonusen är ju riktad till de kommuner som vill bygga permanenta bostäder, vilket jag tycker är viktigt att poängtera.

Peter Eriksson pratar om att alla aktörer behöver dra åt samma håll. Vad ser bostadsministern att han kommer att behöva göra först? Vad är det första steget för att vi ska göra ännu mer? Regeringen har gjort mycket, men vi behöver göra mer. Det har bostadsministern själv sagt. Vad är det första steget? Vad kommer du att göra?

Anf. 35 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Det stora och viktigaste steget vi har att ta de närmaste veckorna och månaderna är naturligtvis att försöka nå en överenskommelse mellan regeringen och oppositionen om en politik med en gemensam inriktning för att kunna få till ett effektivare, snabbare och billigare byggande, så att vi klarar den här utmaningen. Det tror jag är grundläggande.

Att det ska bli ett bra resultat är naturligtvis också väldigt viktigt, men om vi inte drar åt samma håll blir det mycket svårare. Det är min uppfattning i grunden.

Jag och Näringsdepartementets folk på det här området tänker lägga ned ett stort arbete den närmaste tiden för att lösa allt som går, för att vi ska ha en bra gemensam inriktning och kunna bli överens. Jag tycker att det finns en hel del punkter också i oppositionens politik och frågor de har tagit upp här som är värda att lyssna på och som vi skulle kunna ha med i en sådan uppgörelse.

När det gäller Sverigedemokraterna tycker jag att det Roger visar här tyvärr är en bekymmersam hållning. Det förklarar ganska mycket varför det är svårt för Sverigedemokraterna att delta i de här processerna. Man säger: Visst, det här är ett stöd, men egentligen borde vi satsa mycket mer. Men pengarna ska inte gå dit de stora behoven finns, dit de många nyanlända har kommit och till dem som bygger mest, utan de ska gå till andra ställen. Vad är det för utgångspunkt? Det måste väl vara rimligt och vettigt att det är de kommuner som tar ett stort ansvar, både tar emot många nyanlända och visar att de är beredda att satsa på ett byggande för att klara av den här utmaningen, som vi ger stödet till.

Sedan är det felaktigt att det här är det enda stödet. Det är en lång rad stödformer som regeringen har rullat ut i budgeten, och det här är en av flera. Men jag tycker själv att det inte är pengarna som är avgörande. Det avgörande är om kommunerna och staten vill dra i den inriktningen att

man vill se till att människor har någonstans att bo, har hus, har tak över huvudet och ett anständigt sätt att leva. Det är det som det här handlar om i grunden.

Anf. 36 ROGER HEDLUND (SD):

Herr talman! Jag tror att det här var din första debatt som statsråd i riksdagens kammare, Peter Eriksson. Om det här är det som du som ny bostadsminister presenterar som lösningar på bostadskrisen i Sverige känner jag mig verkligen oroad över situationen. Du säger inte ett enda ord om avsaknaden av framförhållning, inte ett enda ord om att vi kanske behöver en paus i invandringen för att få ordning och reda på bostadssituationen och motverka den kollaps som välfärdssystemet kan utsättas för.

Vi vet också att alla de personer som kommit till Sverige ännu inte har kommit in i arbetslöshetsstatistiken. Det tar ungefär två tre år innan man kommer in i den, så det kommer att se mycket värre ut framöver. Då är alltså det här den lösning som regeringen har. Det oroar mig.

Det kommer att bli extremt stora kostnader för kommunerna framöver för ökat försörjningsstöd och ökat bostadsbyggande. Och vad levererar regeringen? Jo, genom Vänsterpartiet lyckades man processa fram 10 miljarder kronor. Men vad täcker det egentligen? Det är en engångssumma som inte ens täcker kostnaderna för invandringspolitiken för kommunerna i dag.

I exempelvis modulhusmodellen är det en kostnad på 12–19 miljarder kronor, beroende på vilken beräkning man väljer att göra, för att möta bara de behov som den nya tvingande lagen om att ta emot nyanlända ger. Det är en extremt hög summa.

Ska vi sedan upphäva EBO-lagen kommer det att krävas ännu fler nya bostäder, och kostnaderna kommer att bli ännu högre. Här har regeringen över huvud taget inte anslagit tillräckligt för att kompensera.

Anf. 37 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Det är bra att Sverigedemokraterna backar från det Roger Hedlund sa om att stödet på 1,8 miljarder skulle vara det enda. Nu kommer det fram att vi också har generella stöd på 10 miljarder, och det är en ganska omfattande satsning i statens budget. Utöver dessa 10 miljarder till kommunerna finns det ett antal andra stöd för att bygga bostäder.

Jag håller med om att det kommer att vara en utmaning för oss att klara av detta. Men det har också gjorts stora insatser för att vi ska klara av att utöka och skapa resurser för att hantera den växande mängden nyanlända. Även på detta område har det generellt sett tagits stora beslut av regeringen.

Argumentationen om att det inte har gjorts något stämmer inte överens med verkligheten. Regeringen har tagit stora, viktiga beslut och även visat att det har gett förändringar i verkligheten.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 10 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:
Proposition
2015/16:184 Fler elever i fler skolor

§ 11 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 26 maj

2015/16:1275 Bullerregler

av *Ewa Thalén Finné* (M)
till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2015/16:1276 Passhanteringen på polisstationen i Finspång

av *Andreas Norlén* (M)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

2015/16:1277 Säker skoldag för barn med typ 1-diabetes

av *Christina Örnebjär* (L)
till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S)

2015/16:1278 Våldet mot utryckningspersonal

av *Thomas Finnborg* (M)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2015/16:1279 Polisernas arbetssituation

av *Thomas Finnborg* (M)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

2015/16:1280 Svenska Skeppshypoteks utlåningsverksamhet

av *Boriana Åberg* (M)
till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2015/16:1281 Bemanningföretag inom vården

av *Karin Rågsjö* (V)
till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2015/16:1282 Kassaregisterlagen för fäbodverksamhet och torghandel

av *Markus Wiechel* (SD)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2015/16:1283 Nattåg till Norrland

av *Edward Riedl* (M)
till statsrådet Anna Johansson (S)

2015/16:1284 Beslut om åtgärdsprogram och förvaltningsplan för Sveriges vatten

av *Gunilla Nordgren* (M)
till miljöminister Karolina Skog (MP)

§ 12 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Prot. 2015/16:113

27 maj

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 26 maj

2015/16:1246 Lantbrukets konkurrenskraft

av *Betty Malmberg* (M)

till statsminister Stefan Löfven (S)

2015/16:1241 Överskottsmålet

av *Boriana Åberg* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

§ 13 Kammaren åtskildes kl. 10.41.

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

ANDERS NORIN

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Anmälan om kompletteringsval	1
§ 2 Anmälan om faktapromemoria	1
§ 3 Anmälan om granskningsrapport	1
§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott	1
§ 5 Svar på interpellation 2015/16:598 om översyn av Samhall	2
Anf. 1 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	2
Anf. 2 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	2
Anf. 3 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	3
Anf. 4 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	4
Anf. 5 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	5
Anf. 6 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	6
Anf. 7 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	6
§ 6 Svar på interpellation 2015/16:642 om beskattning av privatpersoners tjänster	6
Anf. 8 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	6
Anf. 9 ANETTE ÅKESSON (M).....	7
Anf. 10 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	8
Anf. 11 ANETTE ÅKESSON (M).....	8
Anf. 12 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	9
Anf. 13 ANETTE ÅKESSON (M).....	10
Anf. 14 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	10
Ajournering.....	11
Återupptagna förhandlingar	11
§ 7 Svar på interpellation 2015/16:644 om hyperloop i Sverige	11
Anf. 15 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	11
Anf. 16 MATHIAS SUNDIN (L)	12
Anf. 17 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	13
Anf. 18 MATHIAS SUNDIN (L)	14
Anf. 19 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	15
Anf. 20 MATHIAS SUNDIN (L)	15
Anf. 21 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	16
§ 8 Svar på interpellation 2015/16:643 om införande av nytt betalningsdirektiv	16
Anf. 22 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	16
Anf. 23 MATHIAS SUNDIN (L)	17
Anf. 24 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	18
Anf. 25 MATHIAS SUNDIN (L)	19
Anf. 26 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	20
Anf. 27 MATHIAS SUNDIN (L)	21
Anf. 28 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	22

§ 9 Svar på interpellation 2015/16:602 om regeringens

Prot. 2015/16:113

bostadsprioritering 22

27 maj

Anf. 29 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP) 22

Anf. 30 ROGER HEDLUND (SD) 23

Anf. 31 EMMA HULT (MP) 24

Anf. 32 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP) 24

Anf. 33 ROGER HEDLUND (SD) 25

Anf. 34 EMMA HULT (MP) 26

Anf. 35 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP) 26

Anf. 36 ROGER HEDLUND (SD) 27

Anf. 37 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP) 27

§ 10 Bordläggning 28

§ 11 Anmälan om frågor för skriftliga svar 28

§ 12 Anmälan om skriftliga svar på frågor 29

§ 13 Kammaren åtskildes kl. 10.41 29